Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100491

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-07-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчик Христина Романівна

2. Kovalchyk Khrystyna Romanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-07-2023

Спеціальність за освітою: Середня освіта (Англійська мова та література)

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.051.105

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.47

Тема дисертації:

1. Структурно-семантичні та функціональні параметри англійської термінології сфери мобільного зв'язку
2. Structural-semantic and functional aspects of English terminology in the field of mobile communications

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене аналізу структурно-семантичних і прагматико-функціональних аспектів термінотворення сучасної англійської мови у сфері мобільного зв'язку, які характеризуються тенденцією розвитку та появою нових значень терміна, які перебувають у тісному зв'язку зі словами загальновживаної мови. У науковій розвідці зосереджено увагу на дослідженні та виявленні нових смислів – термінів мобільного зв'язку, їх семантичного наповнення та словотвірного потенціалу, висвітлено тенденції розвитку фахової мови на основі фразеологічних, метафорико-метонімічних переосмислень. Аналіз досліджуваної фахової термінної лексики засвідчує зміну концептуальної картини світу та лексичної (мовної) картини. Неологічні процеси та міжмовні впливи потребують фіксації та кодифікації досліджуваних термінів, увиразнюють прагматичні чинники, які впливають на появу та узус нових терміноодиниць у сучасній терміносистемі мобільний зв'язок. Поява нових термінів сфери мобільних технологій, що перманентно виникають на підставі дії внутрішніх чинників еволюції фахової мови, також пов'язані з дією внутрішніх законів спеціальної сфери науки, закону аналогії, закону мовної економії, тенденції до однотипності тощо.

Задля адекватного розуміння внутрішнього семантичного потенціалу терміна треба з'ясувати його морфологічну структуру, семантичні особливості, що відрізняють термін від загальновживаних слів, а також його специфіку у контекстуальному функціонуванні. Терміни на позначення мобільного зв'язку відрізняються від слів загальномовної лексики чіткою семантичною окресленістю меж і специфічним відтворенням спеціальних понять їх прагмалінгвістичного потенціалу. У дисертації комплексно досліджено лексико-семантичні та лінгвопрагматичні аспекти терміносистеми мобільного зв'язку, з'ясовано, що термінологія субмови мобільного зв'язку утворює окрему галузеву терміносистему з її понятійно-термінологічним апаратом, продуктивним лексико-семантичним, прагмалінгвістичним потенціалом творення нових спеціальних понять. З'ясовано, що комплексний аналіз структурних і семантичних параметрів термінологічних одиниць досліджуваної сфери сприяв виділенню найпродуктивніших моделей утворення нових термінів, які передусім виконують сигніфікативну, денотативну та конотативну функції у спеціальних контекстах мобільного зв'язку. Дослідження щодо вираження смислових нюансів термінологічних одиниць сфери мобільного зв'язку охоплюють структурні, лексико-семантичні та функціональні аспекти англійської фахової мови. Наукова новизна дослідження передбачає комплексне застосування методики семантичного аналізу терміна «значення-смисл» (С.О. Гурського), в основі якого різні смисли того самого знака на рівні мовлення – це не різні варіанти одного інваріанта, а результат креативного, абстрагованого поєднання носієм мови семантичного інваріанта у парадигматиці системи мови змінними поняттями у синтагматиці мовлення. Саме узагальнене, абстраговане інваріантне значення термінологічної одиниці дає змогу "мігрувати" з однієї терміносистеми в іншу, функціонуючи водночас як загальновживане слово, і як термін спеціальної сфери. Не менш важливим у новизні дослідження є процес абстрагування мислення та подальше виокремлення інваріантного значення з його численних дефініцій у словниках і спеціальних текстах–контекстуальних утвореннях. Теоретико-методологічною основою дослідження слугують праці з термінознавства, лінгвістики, семантики, галузевого термінознавства, мовознавства та інші. Дослідження термінології мобільних технологій зумовлена загальною спрямованістю сучасних лінгвістичних досліджень на визначення галузевих термінологій у ракурсі виявлення особливостей їх творення, структури, семантики та функціонування у спеціальній сфері. Перспективний напрям подальших досліджень вбачаємо в комплексному аналізі численних нових смислів на основі актуалізації диференційних, градаційних і потенційних сем. Дослідження зумовлене необхідністю аналізу широкого застосування нової лексики сфери технологій мобільного зв'язку, важливістю та специфікою цієї сфери. Залучені у науковій праці дослідницькі методи та методика сприятимуть усебічному аналізу лінгвокультурологічних і лінгвопрагматичних аспектів інших фахових мов у різних національних варіантах сучасної англійської мови.

2. The dissertation is devoted to the analysis of the structural-semantic and pragmatic-functional aspects of term formation in the modern English language within the field of mobile communication, which are characterized by the development trend and the emergence new senses of the term, which are closely related to the words of the common language. In scientific research, attention is focused on the research and discovery of new senses - terms of mobile communication, their semantic content and word-forming potential, the trends of professional language development on the basis of phraseological, metaphorical and metonymic reinterpretations are highlighted. The analysis of the researched professional term vocabulary proves the change of the conceptual picture of the world and the lexical (linguistic) depiction. Neological processes and cross-linguistic influences require fixation and codification of the studied terms, express pragmatic factors that influence the emergence and use of new term units in the modern terminological system of mobile communication. The appearance of new terms in the field of mobile technologies, which permanently arise on the basis of the action by internal factors in the evolution of a specialized language, are also related to the action of the internal laws in a special field of science, the analogy law, the law of linguistic economy, the tendency to homogeneity, etc. In order to adequately understand the internal semantic potential of the term, it is necessary to find out its morphological structure, semantic features that distinguish the term from commonly used words, as well as its specificity in contextual functioning. The terms for mobile communication differ from the words of the general language vocabulary by a clear semantic delineation of

boundaries and a specific reproduction of special concepts of their pragmalinguistic potential. The dissertation comprehensively researches the lexical-semantic and linguo-pragmatic aspects of the mobile communication term system, it is found that the terminology of the mobile communication sublanguage forms a separate industry term system with its conceptual and terminological apparatus, productive lexical-semantic, pragmalinguistic potential for creating new special senses. It was found out that a comprehensive analysis of the structural and semantic parameters of the terminological units of the researched field contributed to the selection of the most productive models of the formation new terms, which primarily perform significant, denotative and connotative functions in special contexts of mobile communication. Research on the expression of semantic nuances of terminological units in the field of mobile communication covers structural, lexical-semantic and functional aspects of the English professional language. The scientific novelty of the study involves the complex application of the method of semantic analysis of the term "meaning-senses" (S.O. Gursky), based on which the different senses of the same sign at the speech level are not different variants of one invariant, but the result of a creative, abstracted combination by the native speaker semantic invariant in the paradigmatics of the language system by variable concepts in the syntagmatics of speech. It is the generalized, abstracted invariant meaning of the terminological unit that makes it possible to "migrate" from one terminological system to another, functioning at the same time as a commonly used word and as a term of a special field. No less important in the novelty of research is the process of abstracting thinking and the subsequent separation of the invariant meaning from its numerous definitions in dictionaries and special texts-contextual formations. Works on terminology, linguistics, semantics, branch terminology, linguistics and others serve as the theoretical and methodological basis of the research. The study of the terminology in mobile technologies is determined by the general focus of modern linguistic research on the definition of branch terminologies from the perspective of identifying the peculiarities of their creation, structure, semantics and functioning in a special field. We see a promising direction for further research in the comprehensive analysis of numerous new senses based on the actualization of differential, gradational, and potential semes. The study is motivated by the need to analyze the wide use of new vocabulary in the field of mobile communication technologies, the importance and specificity of this field. The research methods and techniques involved in the scientific work will contribute to a comprehensive analysis of the linguistic-cultural and linguistic-pragmatic aspects of other professional languages in various national variants of the modern English language.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриня Наталія Олександрівна

2. Hrynia Natalia Oleksandrivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макарук Лариса Леонідівна

2. Makaruk Larysa Leonidivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бистров Яків Володимирович

2. Bystrov Yakiv Volodymyrovych

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яхонтова Тетяна Вадимівна

2. Yakhontova Tetyana Vadymivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Татаровська Олеся Василівна

2. Tatarovska Olesya Vasylivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Кочан Ірина Миколаївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні

Кочан Ірина Миколаївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.